

<p>ОҢТҮСТИК QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY</p> <p>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</p>	 <p>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</p>
<p>«Қазақстан тарихы және әлеуметтік-қоғамдық пәндер» кафедрасы</p> <p>Құқықтық, экономикалық, экологиялық және ғылыми-білімдер» пәннің жұмыс оқу бағдарламасы</p>	<p>044-60/11- 35 беттің 1 беті</p>

Силлабус

«Қазақстан тарихы және әлеуметтік-қоғамдық пәндер», «Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер», «Гигиена және эпидемиология» кафедралары
Құқықтық, экономикалық, экологиялық және ғылыми-білімдер» пәннің жұмыс оқу бағдарламасы
«6B10117- Стоматология» Білім беру бағдарламасы

1 Пән туралы жалпы мағлұмат			
1.1	Пән коды: KEEGB 1102	1.6	Оқу жылы: 2024-2025
1.2	Пәннің атауы: Құқықтық, экономикалық, экологиялық және ғылыми білімдер	1.7	Курс: 1
1.3	Реквизитке дейінгі: -	1.8	Семестр: 1
1.4	Реквизиттен кейінгі: Қазақстан тарихы, Философия, Психология және мәдениеттану, Әлеуметтану және саясаттану	1.9	Кредиттер саны (ECTS): 5
1.5	Цикл: ЖБП	1.10	Компонент: ТК
2 Пәннің мазмұны			
	Құқық негіздері, сыйбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениет негіздері, экономика, ғылыми зерттеулер және экологиялық қауіпсіздік туралы түсінік. Құқық теориясының және экономиканың, сыйбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениеттің, ғылыми зерттеу әдістерінің, экологиялық ғылым негіздерінің жалпы мәселелері. Мемлекет және құқық теориясы, сыйбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру, экономикалық білімдер негіздері, ғылымдар методологиясы, жинақтау әдістері, ғылыми мәліметтерді жариялау жіне талдау, адам және қоғамның экологиялық қауіпсіздігі.		
3. Жиынтық бағалау түрі			
3.1	Тестілеу +	3.5	Курстық
3.2	Жазбаша	3.6	Эссе
3.3	Ауызша	3.7	Жоба
3.4	Тәжірибелік дағдыларды қабылдау	3.8	Басқа (көрсету)
4. Пәннің мақсаты			
Экономикалық, құқықтық, экологиялық және ғылыми білімдердің, қазақстандық қоғамның өмір бойына өзін-өзі дамытуымен білім алудың үшін қоғамдық, іскерлік, мәдени, құқықтық және этикалық нормаларын қолданудың жалпы құзіреттіліктері, қазіргі әлемдегі құзіреттіліктері мен салынын түркінде ойлауынын; нақтылы ғылымды зерттеудің ғылыми әдістері мен тәсілдерін қолданудың дағдылары негізінде өзіндік адамгершілік және азаматтық ұстанымдарының қалыптасуы.			
5. Оқытудың соңғы нәтижелері			
1ОН	Ғылыми зерттеулердің негізгі кезеңдерін және ғылыми деректерді өңдеу әдістерін біледі және түсінеді		
2ОН	Қазақстан Республикасы Конституциясының нормалар жүйесін, құқық және мемлекет теориясының негізгі анықтамалары мен категорияларын, экономикалық, экологиялық және салалық заңнаманың маңызды нормаларының білімі мен түсінігін көрсетеді		
3ОН	Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы қолданыстағы заңнама шенберінде экономикалық, экологиялық, құқықтық және моральдық жауапкершілік шаралары туралы біледі		
4ОН	Микро және макроденгейдегі экономикалық, құқықтық, экологиялық жағдайларды талдай алады және қазіргі қоғамның даму заңдылықтарының шенберінде ғылыми негізделген		

	шешімдер қабылдай алады.	
5ОН	Жеке моральдық және азаматтық ұстанымын дамытады	
5.1	Пәннің ОН	Пәнді оқыту нәтижелерімен байланысты білім беру бағдарламасының оқыту нәтижелері
	1ОН-5ОН	ОН1 Кең ой-өрісі мен ойлау мәдениеті бар жан-жақты тұлғаны қалыптастыруға ықпал ететін биомедициналық, клиникалық, эпидемиологиялық, әлеуметтік-мінездүлік ғылымдары саласындағы білім мен дағдыларды көрсету және қолдану
	1ОН-5ОН	ОН3 Пациенттермен, олардың отбасыларымен және медицина қызметкерлерімен тиімді ақпарат алмасуға және ынтымақтастыққа, оның ішінде ақпараттық технологияларды пайдалана отырып, тұлғааралық және коммуникативтік дағдыларды көрсету.
	1ОН-4ОН	ОН10 Дәлелді медицина негізінде пациенттердің нәтижелерін зерттеу және бағалау, ғылыми дәлелдерге негізделген емдеу принциптерін бағалау және енгізу қабілетін көрсету.

6.	Пән туралы толық ақпарат					
6.1	Өткізу орны (ғимарат, аудитория): Оңтүстік Қазақстан медикаиналық академиясы, «Қазақстан тарихы және әлеуметтік-қоғамдық пәндер», «Әлеуметтік-қоғамдық пәндер», «Гигиена және эпидемиология» кафедралары. Тоқаев көшесі 27, 3 қабат, 1-9; 10-17 аудиториялар. Элект.почта: kazakhstan_tarih@mail.ru ; filos.ukma @mail.ru., Аль-Фараби, 1, оку корпусы №4, 3-4 қабат, 1-10ауд. Телефон: 408222 (ішкі. 4013). gigienakafedra@mail.ru					
	Оқыту және/немесе техникалық қолдау бойынша сұрақтар туындаған жағдайда, "ОҚМА" АҚ сайтындағы CALL-Center, Helpdesk бөлімінде көрсетілген телефондар арқылы және/немесе электрондық пошта арқылы хабарлауға болады.					
6.2	Сағат саны150	Дәріс	Тәжір. сабак	Зерт.саб ақ	ОБӨЖ	БӨЖ
	10	40			15	85
1 кредит	Ғылыми зерттеу әдістері	2	8		3	17
1 кредит	Құқық негіздері	2	8		3	17
1 кредит	Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениет негіздері	2	8		3	17
1 кредит	Экономикалық сауаттылық және кәсіпкерлік дағдылары	2	8		3	17
1 кредит	Экология және тіршілік қауіпсіздігі	2	8		3	17

6.3	Пәнді оқыту жоспары:					
апта/күні	Пән атауы	Дәріс	Тәжір. сабак	ОБӨЖ	БӨЖ	
1 апта	Ғылыми зерттеу әдістері	1	3	1	5	
2 апта	Ғылыми зерттеу әдістері	1	3	1	6	
3	Ғылыми зерттеу әдістері	-	2	1	6	

апта					
4 апта	Құқық негіздері	1	3	1	5
5 апта	Құқық негіздері	1	3	1	6
6 апта	Құқық негіздері	-	2	1	6
7 апта	Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениет негіздері	1	3	1	5
8 апта	Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениет негіздері	1	3	1	6
9 апта	Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениет негіздері	-	2	1	6
10 апта	Экономикалық сауаттылық және кәсіпкерлік дағдылары	1	3	1	5
11 апта	Экономикалық сауаттылық және кәсіпкерлік дағдылары	1	3	1	6
12 апта	Экономикалық сауаттылық және кәсіпкерлік дағдылары	-	2	1	6
13 апта	Экология және тіршілік қауіпсіздігі	1	3	1	5
14 апта	Экология және тіршілік қауіпсіздігі	1	3	1	6
15 апта	Экология және тіршілік қауіпсіздігі	-	2	1	6

7.	Оқытушылар туралы мәліметтер			
№	ТАЖ	Дәрежесі және лауазымы	Электрондық адресі	
1	Нуржанбаева Жанат Оралбаевна	PhD докторы, кафедра менгерушісі	nurzhanbayevaz@mail.ru	
2	Турадилов Мейрбек Унербекович	Т.ғ. к., доцент м.а.	mr.sk312@mail.ru	
3	Айдарбекова Галия Сарыбаевна	Т.ғ. к., доцент м.а.	Aidarbekova_70@mail.ru	
4	Еркинбекова Асем Сейтжаппаровна	Магистр, аға оқытушы	acem2769@mail.ru	
6	Каратаева Фарида Мұслимовна	Экономика магистрі, аға оқытушы	kfarida68@bk.ru	
6	Оразова Мереке Мамыровна	Магистр, аға оқытушы	Anara.ma@mail.ru	

8.	Тақырыптық жоспар					
Апта/	Тақырып атаяу	Пәннің қысқаша мазмұны	Пәннің ОН	Сағат	Оқыту технологи	Бағалау әдістері/фор

күн				саны	ясының формасы / әдістері	малары
1	Дәріс. Тақырыбы Ғылыми білім және оның қазіргі өркениеттегі рөлі. Ғылыми білімнің күрылымы.	Ғылыми білімнің ерекшелігі. Ғылыми білім деңгейлері. Ғылыми танымның формалары. Ғылыми гипотеза. Ғылыми теория. Парадигма, дүниенің ғылыми суреті. Ғылымның функциялары. Эмпирикалық білім. теориялық білім. Ғылыми танымның әдістері. Әдістеме, әдістер, техника туралы түсінік. Жүйелік-күрылымдық көзқарас. Ғылыми танымның әдістерінің классификациясы.	ОН1 ОН4	1	Шолу	Кері байланыс (блиц-сауал)
	Тәжірибелік сабак. Тақырыбы Ғылыми-зерттеу жұмыстарын ұйымдастыру және жүзеге асыру. Ғылыми зерттеудің әдістері мен әдіснамасы.	Ғылыми ақпаратты іздеу, жинақтау және өндөу. ҒЗТКЖ кезектілігімен танысу. Зерттеу жұмысының кезеңдері. Зерттеу әдістемесінің мәні. Зерттеу объектісі мен пәннің анықтамасы. Зерттеудің мақсаты мен міндеттерін анықтау.	ОН1 ОН4	3	Дебат, миға шабуыл	Ауызша сұрай
	ОБӨЖ/БӨЖ БӨЖ тапсырмасы Ғылым және қоғам	Қазіргі қоғамдағы ғылымның рөліне көзқарастар: сциентизм және антисциентизм.	ОН1 ОН4	1/4	Эссе, презентация	БӨЖ арналған тексеру парагы
2	Дәріс. Тақырыбы Студенттердің ғылыми-зерттеу жұмыстары	Рефераттар және баяндамалар. Курстық жұмыстар. Дипломдық жұмыстар. Студенттік жұмыстардың мазмұны мен безендірілуіне қойылатын талаптар.	ОН1 ОН4	1	Ақпараттық	Кері байланыс (блиц-сауал)
	Тәжірибелік сабак. Тақырыбы Зерттеудегі танымның ғылыми әдістері	Ғылыми зерттеулердің жалпы схемасы. Ғылыми таным әдістері. Экспериментальды ғылыми зерттеулер және оны жүзеге	ОН1 ОН4	3	Пікірталас	Ауызша сұрай

		асыру. Нейрондық желілер мен жасанды интеллектті ғылыми зерттеулерде қолдану, практикалық аспектілері.				
	ОБӨЖ/БӨЖ БӨЖ тапсырмасы 1.Ғылыми зерттеулердің әдіснамасы. 2.Ғылыми медициналық зерттеулерде нейрондық желілерді және жасанды интеллектті пайдалану.	1.Ғылыми зерттеулердің әдісі және әдіснамасы түсінігі. Ғылыми зерттеулердің философиялық және жалпы әдістері. 2.Ғылыми медициналық зерттеулерде нейрондық желілерді және жасанды интеллектті пайдалану, артықшылығы мен кемшіліктері	ОН1 ОН4	1/5	Презентация, эссе	БӨЖ арналған тексеру парагы
3	Тәжірибелік сабак. Тақырыбы Ғылыми зерттеу үшін ақпаратты іздеудің негізгі әдістері. Ғылыми еңбектер зияткерлік мешіткі және авторлық құқықты қорғау ретінде.	Ақпараттың құжаттық көздері. Ақпараттың құжаттық көздерін іздеу. Халықаралық библиографиялық және абстрактілі деректер қорын және мақалалардың дәйексөздерін қадағалау құралдарын пайдалану. Ғылыми зерттеулердің бірегейлігі туралы түсінік. Ғылыми зерттеудегі авторлық құқық.	ОН1 ОН2 ОН4 ОН5	2	Дөңгелек үстел	Ауызша сұрау
	ОБӨЖ/БӨЖ БӨЖ тапсырмасы Ғылыми мақалаларды түпкілікті талқылау және талдау.	Құжаттың мәтіндік ресімдеуге қойылатын қазіргі талаптарға сәйкестігі, ауыр және күрделі конструкциялардың болмауы, кәсіби терминологияны қолданудың орындылығы, ұсынылған дәлелдемелердің сапасы мен олардың салмақтылығы, дәлелдеу схемасын қолдану сапасы мен көлемі. , дәйексөздердің және олардың зерттелетін тақырыпқа сәйкестігін, мәтіннің құрылымдық құрамадас элементтерінің байланысын тексеру.	ОН1 ОН2 ОН4 ОН5	1/5	Контент-талдау	БӨЖ арналған тексеру парагы

		Талдау жоспары: Ғылыми басылымның формальды сипаттамасы Автор. Анотация. Тақырыптың өзектілігі мен жаңалығы. Стилистикалық сәйкестілік. Баяндаудың реттілігі. Пайдаланылған әдебиеттердің сапасы. Толық сипатталған әдіснама.				
4	Дәріс. Тақырыбы Мемлекет және құқықтың негізгі ұғымдары мен категориялары. Қазакстан Республикасының конституциялық және әкімшілік құқығының негіздері.	Мемлекеттің мәні, белгілері және функциялары. Құқықтың пайда болуы, түсінігі және белгілері. Құқықтың принциптері мен функциялары. Конституциялық құқықтың ғылым және құқық саласы ретінде түсінігі, пәні. Қазақстан Республикасының Конституациясы және оның дамуы. Конституциялық құрылыштың негіздері. Қазақстан Республикасындағы адам мен азаматтың құқықтық жағдайының конституциялық негіздері. Әкімшілік құқықтың пәні мен әдісі.	ОН2 ОН3 ОН4 ОН5	1	Обзорная	Кері байланыс (блиц-саул)
	Тәжірибелік сабак. Тақырыбы Мемлекет, құқық және мемлекеттік- құқықтық құбылыштардың негізгі ұғымдары. Қазакстан Республикасының конституциялық және әкімшілік құқығының негіздері.	Мемлекет туралы түсінік, пайда болу теориясы. Мемлекеттің белгілері, қызметі және нысаны. Құқықтың анықтамасы және негізгі белгілері. Құқықтық принциптер. Құқықтың қайнар көздері. Конституциялық құқықтың ғылым және құқық саласы ретінде түсінігі, пәні. Конституциялық-құқықтық нормалар. Конституциялық- құқықтық қатынастар және олардың субъектілері. Конституциялық құқықтың қайнар көздері, принциптері,	ОН2 ОН3 ОН4 ОН5	3	Шағын топпен жұмыс	Ауызша сұрау

		жүйесі. Қазақстан Республикасының Конституциясы және оның дамуы. Қазақстан Республикасының әкімшілік құқығының пәні, әдісі және жүйесі. Әкімшілік құқықтың дереккөздері.				
	ОБӨЖ/БӨЖ БӨЖ тапсырмасы ҚР сайлау құқығы	Қазақстан Республикасының сайлау жүйесінің жалпы сипаттамасы. Қазақстан Республикасының сайлау құқығының қағидаттары. ҚР сайлау органдары.	ОН2 ОН3 ОН4 ОН5	1/4	Контент-талдау	БӨЖ арналған тексеру парагы
5	Дәріс. Тақырыбы Қазақстан Республикасы азаматтық және отбасы құқығының негіздері.	Азаматтық құқықтың түсінігі, пәні, принциптері. Азаматтық құқықтың қайнар көздері мен жүйесі. Отбасы құқығының пәні, принциптері және қайнар көздері. Отбасы құқығы бойынша неке және соған байланысты құқықтық қатынастар. Алименттік қатынастар. Еңбек құқығының түсінігі, пәні және әдісі. Еңбек шарты: түсінігі, тараптары, мазмұны. Қылмыстық құқықтың түсінігі, пәні және принциптері. Қылмыстық құқықтың қайнар көздері. Қылмыстық жауапкершілік түсінігі. Қылмыс туралы түсінік. Қылмыстың класификациясы.	ОН2 ОН3 ОН4 ОН5	1	Тақырыптық	Кері байланыс, (блиц-сауал)
	Тәжірибелік сабак. Тақырыбы Қазақстан Республикасының азаматтық және отбасы, финастық және еңбек құқығының негіздері.	Қазақстан Республикасының азаматтық құқығының түсінігі. Азаматтық құқықтық реттеу түсінігі, пәні, әдісі. Азаматтардың әрекет қабілеттілігі және әрекет қабілеттілігі түсінігі. Мәмілелер және азаматтық құқықтық қатынастардың туындауының басқа да негіздері.	ОН2 ОН3 ОН4 ОН5	3	Шағын топпен жұмыс	Ауызша сұрау

	<p>Қазақстан Республикасының отбасы құқығының түсінігі мен принциптері. Некелік-отбасылық заннама.</p> <p>Некениң аяқталуы және тоқтатылуы.</p> <p>Қорғанышлық, қамқоршылық, түсінігі, жалпы сипаттамасы.</p> <p>Отбасы мүшелерінің алименттік қатынастары.</p> <p>Қазақстан Республикасының қаржы құқығының түсінігі, пәні, әдісі.</p> <p>Қаржылық бакылаудың түсінігі, міндеттері, түрлері және әдістері.</p> <p>Қазақстан Республикасының бюджет жүйесі.</p> <p>Бюджеттердің түрлері мен деңгейлері.</p> <p>Қазақстан Республикасының салық жүйесі. Салық төлеушілер, олардың құқықтары мен міндеттері.</p> <p>Еңбек құқығының пәні, әдісі, жүйесі және дереккөздері.</p> <p>Жұмыспен қамту және жұмыспен қамтуудың құқықтық негіздері.</p> <p>Жеке еңбек шарты.</p> <p>Ұжымдық шарттар мен келісімдер.</p>				
ОБӨЖ/БӨЖ БӨЖ тапсырмасы Қазақстан Республикасының «Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы» Кодексінің негізгі ережелері. Денсаулықты қорғау саласындағы құқық бұзушылықтар.	<p>«Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы» Қазақстан Республикасының Кодексі.</p> <p>Фармацевтика және медицина қызметкерлерінің құқықтық жағдайы, оларды әлеуметтік қамтамасыз ету.</p> <p>Денсаулық сақтау және медициналық көмек алу құқығы.</p> <p>Халықтың денсаулығына нұқсан келтіретін әкімшілік құқық бұзушылықтар. Халық денсаулығына қарсы қылмыстық құқық</p>	ОН2 ОН3 ОН4 ОН5	1/5	Конспект жазу, презентация	БӨЖ арналған тексеру парагы

		бұзушылықтар. Медициналық қылмыстық құқық бұзушылықтар.				
6	Тәжірибелік сабак. Тақырыбы Қазақстан Республикасы құқығының қылмыстық, экологиялық және жер құқығы негіздері. Қазақстан Республикасының құқық қорғау органдары.	Қылмыстық құқық түсінігі, қылмыстық құқықтың принциптері, міндеттері және қайнар көздері. Қылмыс пен қылмыстық құқық бұзушылықтың түсінігі мен белгілері. Қылмыстың категориялары. Экологиялық құқықтың түсінігі, пәні, әдісі және жүйесі. Табиғатты пайдалану және қоршаған ортаны қоргаудың негізгі принциптері. Табиғи ресурстарға меншік құқығының жалпы сипаттамасы, табиғи ресурстарды пайдалану құқығы. Қазақстан Республикасының құқық қорғау органдары жүйесінің жалпы сипаттамасы және анықтамасы.	OH2 OH3 OH4 OH5	2	Шағын топпен жұмыс	Ауызша сұрау
	ОБӘЖ/БӘЖ БӘЖ тапсырмасы Халықаралық құқық негіздері.	Халықаралық құқық түсінігі, мәні, мақсаттары мен міндеттері. Халықаралық құқықтың қайнар көздері. Халықаралық құқықтың субъектілері. Халықаралық құқық нормалары мен Қазақстан Республикасының заңнамасының арақатынасы. Халықаралық құқықтың принциптері.	OH2 OH3 OH4 OH5	1/5	Контент-талдау	БӘЖ арналған тексеру парагы
7	Дәріс. Тақырыбы «Сыбайлас жемқорлық» түсінігі және оның шығу тарихы.	Сыбайлас жемқорлық түсінігі, тарихи кезеңдердегі сыбайлас жемқорлық ұғымының көрініс беруі. Қазақстан Республикасының	OH2 OH3	1	Шолу	Кепі байланыс, (блиц-сауал)

	Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениеттің қалыптасуы.	заңнамасындағы Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрестің дамуы тарихы. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы сана. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениет. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы тәрбие және білім беру.				
	Тәжірибелік сабак. Тақырыбы Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастырудың үлттық негіздері.	Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениет түсінігі, парасаттылық сана үғымының мәні. Үлттық құндылықтардағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы мінез-құлықты қалыптастыру негіздері.	ОН2 ОН3	3	Дебат, рөлдік ойындар	Тестілеу, ауызша, жазбаша сұрау
	ОБӨЖ/БӨЖ БӨЖ тапсырмасы Сыбайлас жемқорлықтың мәні және оның шығу себептері. Шет елдерде сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру.	Сыбайлас жемқорлықтың пайда болуының себептері және шарттары. Шетелдердегі сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес тәжірибесі. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл бойынша ынтымақтастық.	ОН2 ОН3	1/4	Пікірталас, салыстырмалы талдау, эссе қорғау	БӨЖ арналған тексеру парағы
8	Дәріс. Тақырыбы Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасының қалыптасуы.	Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдың конституциялық негіздері. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманың қалыптасуы мен даму кезеңдері.	ОН2 ОН3	1	Тақырыптық	Кері байланыс, (блиц-сауал)
	Тәжірибелік сабак. Тақырыбы Сыбайлас жемқорлық үшін құқықтық жауапкершілік	Тәртіптік сыбайлас олық құқық бұзушылық және ық жауапкершілік. Әкімшілік сыбайлас олық құқық бұзушылық және қықтық жауапкершілік. Қылмыстық сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық және оған құқықтық жауапкершілік.	ОН2 ОН3 ОН5	3	Шағын топпен жұмыс	Тестілеу, ауызша, жазбаша сұрау

	ОБӨЖ/БӨЖ Аралық бақылау №1	Өткен тақырыптар бойынша теориялық білім мен практикалық дағыларды менгеруін бақылау. Дәріс (1-8), тәжірибелік сабактардың (1-8), БӨЖ (1-7) тақырыптары.	ОН1-ОН5	1/5	Тестілеу, жазбаша жұмыс	Тексеру парагы
9	Тәжірибелік сабак. Тақырыбы Тұрлі өндірістік салалардағы сыйбайлас жемқорлық әрекеті үшін моральдық-этикалық жауапкершілік.	Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы әрекет ісіндеңі діни ережелер мен құндылықтар. Қоғамдағы моральдық-этикалық жауапкершілік. Еңбек ұжымындағы моральдық-этикалық жауапкершілік.	ОН2 ОН3 ОН5	2	Дебат, рөлдік ойындар	Тестілеу, ауызша, жазбаша сұрау
	ОБӨЖ/БӨЖ БӨЖ тапсырмасы Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениеттің тетіктері және даму институттары.	Тұлғаның сыйбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениеттің қалыптастырудагы отбасы рөлі. Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдың тетігі ретінде қоғамдық бақылау. Саяси партиялар мен БАҚ сыйбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениеттің қалыптастыру құралдары ретінде. Сыйбайлас жемқорлық тәртіптің психологиялық тетіктері.	ОН2 ОН3 ОН5	1/5	Пікірталас, салыстырмалы талдау, эссе қорғау	БӨЖ арналған тексеру парагы
10	Дәріс. Тақырыбы Экономикалық теорияның пәні және зерттеу әдістері. Нарық және оның реттеу механизми.	Экономикалық теорияның пәні мен қызметі. Қоғамдық өндіріс және оның құрылымы. Меншіктің экономикалық және құқықтық мазмұны. Нарық: түрлері, құрлымы, үлгілері. Сұраныс және ұсыныс теорияларының негізі. Конкуренция және монополия.	ОН2 ОН4	1	Ақпараттық	Кепі байланыс (блиц-сауал)
	Тәжірибелік сабак. Тақырыбы Қоғамның экономикалық дамуының жалпы негіздері. Нарық механизмдері.	Экономикалық теорияның негізгі даму кезеңдері. Экономикалық теорияның пәні, қызметі және таным әдістері. Қоғамның шексіз қажеттіліктері. Шектеулі экономикалық ресурстар,	ОН2 ОН3 ОН4	3	Шағын топпен жұмыс	Тестілеу, ауызша, жазбаша сұрау

	Денсаулық сақтау экономикасы.	оларды тиімді пайдалану. Меншіктің экономикалық және құқықтық мазмұны. Меншіктің субъектісі мен объектісі. Меншіктің типтері мен түрлері. Ақшаның пайда болуы, мәні және оның қызметтері. Ақша, есеп айырысу және төлемдер. Нарықтың мәні және түрлері. Нарық құрылымы және оның классификациясы. Нарық инфрақұрылымның негізгі элементтері. Бәсеке: түсінігі және түрлері. Сұраныс және ұсыныс теориясы. Денсаулық сақтау экономикасының мәселелері.				
ОБӨЖ/БӨЖ БӨЖ тапсырмасы	1.XVI-XVII F.F. ойшылдар. А.Смиттің «Көрінбейтін қол» принципі. 2.Экономикалық ілімдердің пайда болуы және экономикалық ғылымның даму кезеңдері. 3. Қазақстан Республикасы экономикасының бәсекеге қабілеттілілігін арттыру. 4.Медициналық қызметтер нарығындағы бәсекелестік. 5. Жеке қаржы: кіріс, шығыс, бюджет. 6. Бағалы қағаздар нарығының мәні мен құрылымы	1. А.Смиттің экономикалық қатынастардың қалыптасуы мен дамуы. «Көрінбейтін қол» түсінігі және оның нарықтық экономиканы түсіндірудегі рөлі. 2. Меркантилизм. Физиократтар. классикалық мектеп. Марксизм. маржинализм. Монетаризм. Кейнсиандық. Институционализм. 3. Бәсеке: оның түрлері және экономикалық рөлі. Марксизм классиктері бәсеке жөнінде. Бәсекеге жаңа қезқарас. Қазақстан экономикасындағы бәсеке. Медициналық қызмет нарығындағы бәсеке. 4. Медициналық қызметтер нарығындағы бәсекелестік. 5. Жеке қаржы түсінігі, кіріс, шығыс, бюджет. 6. Бағалы қағаздар нарығының мәні мен құрылымы	ОН2 ОН3 ОН4	1/4	Пікірталас, эссе, реферат, презентация қорғау	БӨЖ арналған тексеру парагы
11	Дәріс. Тақырыбы. Ұлттық экономика:	Ұлттық экономиканың құрылымы. Ұдайы өндірістің	ОН2 ОН3	1	Шолу	Кері байланыс

	мазмұны, құрылымы және нәтижесін өлшеу. Экономикалық өсу және нарықтық экономиканың түрақсыздығы.	экстенсивті және интенсивті түрлері. Негізгі макро-экономикалық көрсеткіштер. Ұлттық байлық: мазмұны мен құрылымы. Медициналық және фармацевтикалық салаларында қазақстандық кластерлер жүйесін құру. Экономикалық өсу: мәні, көрсеткіштері. Экономиканың циклді дамуы экономикалық динамиканың негізгі үлгісі.	ОН4 ОН5			(блиц-сауал)
	Тәжірибелік сабак. Тақырыбы Ұлттық экономика жүйе ретінде	Ұлттық экономиканың құрылымы. Ұдайы өндірістің экстенсивті және интенсивті түрлері. Негізгі макро-экономикалық көрсеткіштер. Ұлттық байлық: мазмұны мен құрылымы. Медициналық және фармацевтикалық салаларында қазақстандық кластерлер жүйесін құру. Экономикалық өсу: мәні, көрсеткіштері. Экономикалық циклдің фазалары. Инфляцияның мәні, оның себептері және түрлері. Инфляцияның әлеуметтік-экономикалық зардалтары. Жұмыссыздық: мәні, себептері мен нысандары. Оукен заны. Медициналық қызметтер нарығындағы жұмыссыздық.	ОН2 ОН3 ОН4 ОН5	3	TBL	Тестілеу, ауызша, жазбаша сұрай
	ОБӨЖ/БӨЖ БӨЖ тапсырмасы 1. Қазақстандағы еңбек нарығы. 2. Қазақстанның индустримальды-инновациялық дамуы – жасыл ел экономикасына көшүі. 3. Қазақстан экономикасының	1. Жұмыссыздықтың себептері, түрлері және типтері. Қазақстандағы жұмыссыздықты талдау және оны қысқартудың бағыттары. Медициналық қызмет нарығындағы жұмыссыздық. Қазақстан халқының өмір сұру деңгейін жоғарылатуға бағытталған мемлекеттің саясаты. 2. Қазақстанда	ОН2 ОН3 ОН4	1/5	Пікірталас, эссе, реферат, жоба қорғау	БӨЖ арналған тексеру парагы

	жеделдетілген технологиялық жанғыруы	индустриалды-инновациялық саясатты жүргізуідің қажеттілігі және оның мәні. Индустріалды даму – Қазақстанның жасыл экономикаға көшүінің негізі ретінде. 3. Қазақстан экономикасының жеделдетілген технологиялық жанғыруының басым бағыттары. Цифровой Казахстан.				
12	Тәжірибелік сабак. Тақырыбы. Жеке кәсіпкерлік және стартап. Ұлттық экономиканы мемлекеттік реттеу	Кәсіпкерліктің пайда болу тарихы мен мәні. Кәсіпкерлік қызметтің даму шарттары. Кәсіпкерліктің түрлері мен нысандары. Кәсіпкерлік қызметтің ұйымдық-құқықтық нысандары. Кәсіпкерлік қызметтегі бизнес-жоспар. Кәсіпкерлік қызметті қаржыландыру. Кәсіпкерлікті мемлекеттік қолдау. Жеке тұлғалардың банкроттығы. Мемлекеттік реттеу: мақсаты, қызметтері, құралдары. Қаржы жүйесі. Қаржы нарықтары және инвестициялаудың негіздері Мемлекеттік бюджет. Салықтар. Жеке тұлғалардың салықтары мен салық салуы. Кредит және оның түрлері. Тұтынушыға арналған банктің қызметтері	ОН2 ОН3 ОН4 ОН5	2	Шағын топпен жұмыс	Тестілеу, ауызша, жазбаша сұрай
	ОБӨЖ/БӨЖ БӨЖ тапсырмасы 1.Медициналық тауарлар мен қызмет көрсету саласындағы кәсіпкерлікті дамытудың басым бағыттары. 2. Денсаулық сақтау саласындағы кіші және орта бизнестің	1.Кәсіпкерлік қызметті ұйымдастырудың теориялық және тәжірибелік мәселелері. 2.Шағын және орта бизнесің дамуы. ҚР-ғы ШОБ табысты даму шарттары. ҚР-ғы ШОБ мемлекеттік қолдау шаралары. 3.Бизнес-Даму қолдау	ОН2 ОН3 ОН4	1/5	Пікірталас, эссе, реферат, презентация қорғау	БӨЖ арналған тексеру парагы

13	<p>дамуы. 3.Шағын кәсіпкерлікіті мемлекеттік қолдау және дамыту. 4. Медициналық сақтандыру: жағдайларының ерекшеліктері. 5. Өмірді сақтандыру: түсінігі және түрлері. 6. Кәсіпкерліктің дамуында жасанды интелекттің орны мен ролі. 7. Оңтүстік Корея, Сингапур және Гонконг қазіргі даму кезеңінде. 8. COVID-19 Пандемия кезіндегі Қытайдың экономикалық дамуының ерекшеліктері.</p>	<p>бағдарламасы. Қазақстандағы шағын кәсіпкерлікте мемлекеттік реттеу. ҚР-дағы кәсіпкерліктің дамуының басым бағыттары. 4. Медициналық сақтандыру: жағдайларының ерекшеліктері. 5. Өмірді сақтандыру: түсінігі және түрлері. 6. Кәсіпкерліктің дамуында жасанды интелекттің орны мен ролі. 7.Оңтүстік Кореяның экономикасы. Сингапурдың экономикасы қазіргі даму кезеңінде. Гонконг экономикасы. Медициналық қызметтің даму ерекшеліктері 8.ҚХР сыртқы экономикалық қатынастары. Қытайдың нарықтық экономикаға өтуінің кезеңдері мен проблемалары. Қытайдың қазіргі кезеңдегі экономикалық жетістіктері.</p>				
	<p>Дәріс. Тақырыбы Кіріспе. Заманауи өркениеттің экологиясы мен мәселелері</p>	<p>Экологияны ғылым ретінде анықтау. Экологияның маңызы, міндеттері және әдістері. Экологияның даму тарихы, оның дамуының кезеңі.</p>	OH2 OH3 OH4 OH5	1	Шолу	Кепі байланыс (блиц-сауал)
	<p>Тәжірибелік сабак. Тақырыбы Ағзалардың тіршілік ортасы. Экологиялық факторлар.</p>	<p>Омір сұру ортасын, оның тірі ағзалар үшін маңызын, экологиялық факторларды және олардың ағзаға әсер етуінің жалпы заңдылықтарын зерттеу. Популяция туралы түсінік.</p>	OH3 OH4 OH5	3	Шағын топпен жұмыс	Ауызша сұрау
	<p>ОБӘЖ/БӘЖ БӘЖ тапсырмасы</p> <p>1.Экожүйелер дің негізгі энергетикалық типтері және</p>	<p>1.Экожүйелдің жіктелуі. Экожүйедегі энергетикалық ағындар. Экожүйедегі зат алмасу. 2. Экономиканың экологиялық шарттылығы.</p>	OH3 OH4 OH5	1/4	Реферат, презентация,	БӘЖ арналған тексеру парагы

	олардың ерек-шешіліктері. 2.Жасыл экономика және тұрақты даму.	Табиғи орта экономикалық дамудың негізі ретінде. Өндірістік және табиғи потенциалдарды салыстыру				
14	Дәріс. Тақырыбы Биосфераның күрылышы. Биосферадағы биогеохимиялық үрдістер.	Заттар айналымының рөлі: улken (геологиялық) және кіші (Биогеохимиялық). Биогеохимиялық циклдар: көміртегі, азот, оттегі, фосфор, күкірт. Экожүйелердің гомеостазы туралы түсінік. Өзін-өзі реттеу механизмдері.	ОН3 ОН4 ОН5	1	Шолу	Кепі байланыс (блиц-сауал)
	Тәжірибелік сабак. Тақырыбы 1.Адам қоғамын табиғи ресурстармен қамтамасыз ету мәселесі. 2.Коршаған орта және халықтың денсаулығы	1.Адамның Жердің табиғи ресурстық әлеуетіне әсері. 2.Коршаған ортаның антропогендік физикалық, химиялық және биологиялық факторлары және олардың адам денсаулығына әсері.	ОН3 ОН4 ОН5	3	Шағын топпен жұмыс	Ауызша сұрау
	ОБӨЖ/БӨЖ БӨЖ тапсырмасы 1.Қазіргі қалалардың экологиялық мәселелері. 2 . Қазіргі ауылдық елді мекендердің экологиялық мәселелері. 3.Коршаған ортаның радиоактивті заттармен техногендік ластануының салдары және халықтың денсаулығына әсері. 4.Бейбіт және соғыс уақытында төтенше жағдайлар кезінде емдеу-профилактикалық мекемелерді дайындау.	1.Урбанизация"ұғымы. мәселелері қазіргі жағдайы.Қазақстан қалаларындағы экологиялық жағдайдың ерекшеліктері. Қазіргі қаланың мәселелерін шешу жолдары. 2.Ауылдық елді мекендердің экологиялық мәселелері. Мал шаруышылығының экологиялық мәселесі. 3.ҚО техногендік ластануының мәні және қо техногендік ластану себептері, радиоэкология түсінігі.Иондаушы сәулеленудің түрлері, олардың сипаттамасы, радиоактивті заттардың түрғындар денсаулығына әсері. 4. Медициналық мекемелерді төтенше жағдайларға	ОН3 ОН4 ОН5	1/5	Реферат, презентация, эссе	БӨЖ арналған тексеру парагы

15	Тәжірибелік сабак. Тақырыбы Табиғи, техногендік және биологиялық сипаттағы төтеше жағдайларда медициналық қамтамасыз ету	Төтеше жағдайлар кезінде халықты медициналық қамтамасыз ету дағдыларын қалыптастыру; алғашқы және алғашқы медициналық көмек көрсетуге үрету.	OH2 OH3 OH4 OH5	2	Дебат	Ауызша, жазбаша сұрау
	ОБӨЖ/БӨЖ Аралық бақылау № 2	Откен тақырыптар бойынша теориялық білім мен практикалық дағдыларды менгеруін бақылау. Дәріс (5-8), тәжірибелік сабактардың (9-15), БӨЖ (9-14) тақырыптары.	OH1- OH5	1/5	Тестілеу, жазбаша жұмыс	Тексеру парагы
	Аралық аттестаттауды дайындау және өткізу			15		

9. Оқыту және бағалау әдістері	
9.1	Дәріс
	Шолу, тақырыптық, ақпараттық
9.2	Тәжірибелік сабак
	TBL, дебат, мифа шабуыл, ролдік ойындар, дөңгелек үстел, шағын топпен жұмыс: ауызша және жазбаша сұрау, тестілеу, тапсырмаларды орындау, тақырып сұрақтарын талқылау, жағдаяттық тапсырмаларды шешу
9.3	ОБӨЖ/БӨЖ
	Пікірталас, тапсырмаларды орындау, тақырып сұрақтарын талқылау, конспект жазу, эссе, реферат, презентация, жоба қорғау, контент–талдау
9.4	Аралық бақылау
	Тестілеу, жазбаша жұмыс

10 Бағалау критерийлері					
10.1 Пәннің оқуға нәтижелерін бағалау критерийлері					
ОН №	Оқыту нәтижелері	Қанағаттанарлықсыз	Қанағатта-нарлық	Жақсы	Өте жақсы
ОН 1	Ғылыми зерттеулердің негізгі кезеңдерін және ғылыми деректерді өндеу әдістерін біледі және түсінеді	1. Ғылыми зерттеулердің негізгі кезеңдерін және ғылыми деректерді өндеу әдістерін білмейді және түсінбейді.	1. Ғылыми зерттеулердің негізгі кезеңдерін және ғылыми деректерді өндеу әдістерін жеткілікті түрде ашпайды; 2. Ғылыми зерттеулердің негізгі кезеңдері мен ғылыми мәліметтерді өндеу әдістерінң байланыстырады.	1. Ғылыми зерттеулердің негізгі кезеңдерін және ғылыми деректерді өндеу әдістерін жалпылайды. 2. Ғылыми зерттеулердің негізгі кезеңдерін және ғылыми деректерді өндеу әдістерін байланыстырады.	1. Ғылыми зерттеулердің негізгі кезеңдерін және ғылыми деректерді өндеу әдістерін интерпретациялады. 2. Ғылыми зерттеулердің негізгі кезеңдерін және ғылыми деректерді өндеу

			тәжірибеде толық пайдаланбайды және түсіндірмейді.		әдістерін салыстырады және айырмашылығын көрсетеді.
ОН 2	Қазақстан Республикасы Конституциясының нормалар жүйесін, құқық және мемлекет теориясының негізгі анықтамалары мен категорияларын, экономикалық, экологиялық және салалық заңнаманың маңызды нормаларының білімі мен түсінігін көрсетеді	1. ҚР Конституциясының нормалар жүйесін, құқық және мемлекет теориясының негізгі анықтамалары мен санаттарын, салалық заңнаманың және экономикалық, экологиялық маңызды нормаларын жүйелей алмайды; 2. ҚР Конституциясының нормалар жүйесін, құқық және мемлекет теориясының негізгі анықтамалары мен санаттарын, салалық заңнаманың және экономикалық, экологиялық маңызды нормаларын тұжырымдай алмайды; 3. ҚР Конституциясының нормалар жүйесін, құқық және мемлекет теориясының негізгі анықтамалары мен санаттарын, салалық заңнама мен	1. Қазақстан Республикасы Конституциясының нормалар жүйесін, құқық және мемлекет теориясының негізгі анықтамалары мен санаттарын, салалық заңнаманың және экономикалық, экологиялық маңызды нормаларын жеткіліксіз сипаттайды. 2. ҚР Конституциясының нормаларынан, құқық және мемлекет теориясының негізгі анықтамалары мен санаттарын, салалық заңнаманың және экономикалық, экологиялық маңызды нормаларын тұжырымдай алмайды; 3. ҚР Конституциясының нормаларына толықтай шолу жасамайды.	1. ҚР Конституциясының нормалар жүйесін, құқық және мемлекет теориясының негізгі анықтамалары мен санаттарын, салалық заңнама мен экономикалық теорияның маңызды нормаларын өреспекел қателіктер жібермesten талдайды; 2. Құқық және мемлекет теориясының негізгі анықтамалары мен санаттарын, салалық заңнаманы мен экономикалық, экологиялық маңызды нормаларын бөліп көрсетеді және жалпылайды. 3. ҚР Конституциясының нормалар жүйесін, құқық және мемлекет теориясының негізгі анықтамалары мен санаттарын, салалық заңнаманың және экономикалық, экологиялық маңызды нормаларын салыстырады.	1. ҚР Конституциясынан нормалар жүйесін, құқық және мемлекет теориясының негізгі анықтамалары мен санаттарын, салалық заңнаманың және экономикалық, экологиялық маңызды нормаларын бағалайды және қорытынды жасайды. 2. ҚР Конституциясынан нормалар жүйесін, құқық және мемлекет теориясының негізгі анықтамалары мен санаттарын, салалық заңнаманың және экономикалық, экологиялық маңызды нормаларын бөліп көрсетеді және жалпылайды. 3. ҚР Конституциясынан нормалар жүйесін, құқық және мемлекет теориясының негізгі анықтамалары мен санаттарын, салалық заңнаманың және экономикалық, экологиялық маңызды нормаларын салыстырады.

		экономикалық, экологиялық маңызды нормаларын сипаттай алмайды.	анықтамалары мен санаттарын, салалық заңнама мен экономикалық, экологиялық маңызды нормаларын ішінара таниды және жеткізеді.	экономикалық, экологиялық маңызды нормаларын жіктейді.	анықтамалары мен санаттарын, салалық заңнаманың және экономикалық, экологиялық маңызды нормаларын талдайды.
ОН3	Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы қолданыстағы заңнама шенберінде экономикалық, экологиялық, құқықтық және моральдық жауапкершілік шаралары туралы біледі	1. Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтары үшін құқықтық және моральдық жауапкершіліктің көлемін білмейді. 2. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы қолданыстағы заңнаманы көрсете алмайды.	1. Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар үшін құқықтық және моральдық жауапкершілік шараларын толықтай сипаттамайды. 2. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы қолданыстағы заңнаманы ішінара интерпретациялайды.	1. Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар үшін құқықтық және моральдық жауапкершілік шараларын жүйелейді. 2. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы қолданыстағы заңнаманы түсіндіреді.	1. Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар үшін құқықтық және моральдық жауапкершілік шараларын жүйелейді. 2. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы қолданыстағы заңнаманы түсіндіреді.
ОН4	Микро және макроденгейде гі экономикалық, құқықтық, экологиялық жағдайды талдай алады және қазіргі қоғамның даму заңдылықтарының шенберінде ғылыми негізделген шешімдер қабылдай алады.	1.Экономикалық, құқықтық, экологиялық категориялар мен заңдарды білмейді; 2. Саланың, нарықты және жалпы экономиканы талдаудың негізгі принциптері мен заңдылықтарын сипаттамайды.	1. Экономикалық, құқықтық, экологиялық заңдар мен категориялардың мәнін толық түсіндірмейді. 2. Экономикалық ғылымның әдістерін толықтай жіктемейді; 3. Саланың, нарықты және жалпы экономиканы талдаудың негізгі принциптері мен заңдылықтарын толық	1. Шаруашылық жүргізуши субъектілердің мінез-құлық ерекшеліктерін микро- және макроденгейде талдау үшін экономикалық, құқықтық, экологиялық заңдардың маңыздылығын жүйелейді; 2. Экономикалық ғылымның әдістерін жіктейді және сипаттайды; 3. Микро- және макроэкономикан	1. Шаруашылық жүргізуши субъектілердің мінез-құлық ерекшеліктерін микро және макроденгейде талдау үшін экономикалық, құқықтық, экологиялық заңдардың маңыздылығының бағалайды және жүйелейді; 2. Нарық конъюнктурасын және тұтынушылар мен

			сипаттамайды.	ың принциптерін, заңдылықтарын және үлгілерін пайдалана отырып, нарықтың және жалпы экономиканың секторларына талдау жасайды.	өндірушілердің мінез-құлқын талдау үшін экономикалық ғылымның әдістері мен заңдылықтарын пайдаланады; 3. Қазіргі қоғамның дамуын талдау үшін принциптер мен заңдылықтарды пайдалану туралы өз ойларын талдайды және ұсынады.
ОН 5	Жеке моральдық және азаматтық ұстанымын дамытады.	Жеке моральдық және азаматтық ұстанымын білмейді және түсінбейді.	1. Жеке моральдық және азаматтық ұстанымдарын толық түрде сипаттай алмайды. 2. Жеке моральдық және азаматтық ұстанымдарын толық түрде интерпретациялай алмайды.	1. Жеке моральдық және азаматтық ұстанымдарын жүйелейді. 2. Жеке моральдық және азаматтық ұстанымдарын жалпылайды және бөліп көрсете алады.	1. Жеке моральдық және азаматтық ұстанымдары бойынша салыстырады және қорытынды шығарады. 2. Жеке моральдық және азаматтық ұстанымдарын бағалайды.

10.2 Бағалау әдістері және критерийлері

Практикалық сабакқа арналған тексеру парагы

	Бақылау түрі	Бағалау	Бағалау критерийлері
1	Ауызша және жазбаша жауап	Өте жақсы A (4,0; 95-100%); A - (3,67; 90-94%) бағаларына сәйкес келеді	Жауап беру барысында білім алушы сұрақтың негізгі мағынасын түсінеді, тақырып бойынша жақсы бағдар береді, оларды сынни бағалай алады. Білім алушы нақты, толық жауап береді, дәлелсіздіктерді, қателіктер жібермейді. Тақырыпқа дайындалу барысында ғылыми деректерді қолданады.
		Жақсы B+ (3,33; 85-89%); B (3,0; 80-84%); B- (2,67; 75-79%);	Жауап беру барысында білім алушы қағидатты емес дәлелсіздіктерді жібергенде немесе жауап беру барысында қателер жібермей, қағидатты дәлелсіздіктер, қателер жіберіп оларды

		C+ (2,33; 70-74%); бағаларына сәйкес келеді	уақытылы өзідігімен жөндей алады.
		Қанағаттанарлық C (2,0; 65-69%); C- (1,67; 60-64%); D+ (1,0; 55-59%); D-(1,0; 50-54%) бағаларына сәйкес келеді	Білім алушы тақырыпқа дайындалу барысында тек негізгі әдебиеттермен шектеледі. Тақырып бойынша мәліметтерді, деректерді толық жүйелей алмайды. Қорытындылау барысында өз ойын толық жеткізе алмайды.
		Қанағаттанарлықсыз FX (0,5; 25-49%); F (0; 0-24%) бағаларына сәйкес келеді	Жауап беру барысында білім алушы қателер жібереді. Тәжірибелі дағыларды орындаі алмайды. Тапсырмамен жұмыс жасауда белсенділік танытпайды. Оқытушының қойылған сұрақтарына спецификалық терминологияны қолданбайды.
2.	Жағдаяттық тапсырмаларды шешу	Өте жақсы A (4,0; 95-100%); A- (3,67; 90-94%);	Жұмысқа белсенді қатысты, ерекше ойлау қабілетін, материал бойынша терең білімін көрсетті. Талқылау барысында басқа пәндердің ғылыми жетістіктерін қолданды.
		Жақсы B+ (3,33; 85-89%); B (3,0; 80-84%); B- (2,67; 75-79%); C+ (2,33; 70-74%);	Жұмысқа белсенді қатысты, материал бойынша білімін көрсетті, студенттің өзі түзете алған принципиальды емес немесе принципиальды қателіктер жіберді.
		Қанағаттанарлық C (2,0; 65-69%); C- (1,67; 60-64%); D+ (1,0; 50-54%);	Топта жұмыс істеуде белсенді емес, принципиальды емес қателіктер жіберді, материалды жүйелеуде үлкен қындықтарға кездесті.
		Қанағаттанарлықсыз FX(25-49%); F (0-24%);	Топта жұмысқа қатыспады, оқытушының сұрақтарына жауап беруде принципиальды қателіктер жіберді, жауап беруде ғылыми терминологияны пайдаланбады.
3	Тест тапсырмалары жазбаша түрде	Өте жақсы A (4,0; 95-100%); A- (3,67; 90-94%) бағаларына сәйкес келеді	20 тест тапсырманың дұрыс жауаптары: 17-20 30 тест тапсырманың дұрыс жауаптары: 26-30 40 тест тапсырманың дұрыс жауаптары: 34-40 50 тест тапсырманың дұрыс жауаптары: 43-50
		Жақсы B+ (3,33; 85-89%); B (3,0; 80-84%); B- (2,67; 75-79%); C+ (2,33; 70-74%); бағаларына сәйкес келеді	20 тест тапсырманың дұрыс жауаптары: 13-16 30 тест тапсырманың дұрыс жауаптары: 20-25 40 тест тапсырманың дұрыс жауаптары: 26-33 50 тест тапсырманың дұрыс жауаптары: 33-42
		Қанағаттанарлық C (2,0; 65-69%); C- (1,67; 60-64%);	20 тест тапсырманың дұрыс жауаптары: 8-12 30 тест тапсырманың дұрыс жауаптары: 12-19 40 тест тапсырманың дұрыс жауаптары: 16-25

		D+ (1,0; 55-59%); D-(1,0; 50-54%) бағаларына сәйкес келеді	50 тест тапсырманың дұрыс жауаптары: 20-32				
		Қанағаттанарлықсыз FX (0,5; 25-49%); F (0; 0-24%) бағаларына сәйкес келеді	20 тест тапсырманың дұрыс жауаптары: 0-7 30 тест тапсырманың дұрыс жауаптары: 0-11 40 тест тапсырманың дұрыс жауаптары: 0-15 50 тест тапсырманың дұрыс жауаптары: 0-19				
4.	Чек парагы	№ п/п	Бағалау критерийлері				
			Денгей - баға				
			Керемет	Қолайлы	Түзетуді қажет етеді	Қолайс ыз	
		1	Тақырыптың практикалық және теориялық маңыздылығын ашады.	10	7,5	5	0
		2	Пәнаралық және пәнішілік байланысты пайдаланады.	10	7,5	5	0
		2	Аудиториямен пікірталас жүргізе алады.	10	7,5	5	0
		3	Оқытушының тапсырмаларын орындауды.	10	7,5	5	0
		4	Сабак кезінде белсенділік пен қызығушылық танытады.	10	7,5	5	0
		6	Баяндамалардың жауаптарын талдайды.	10	7,5	5	0
		7	Визуализация құралдарын қолданады және басқа да көрнекі құралдарды қолданады.	10	7,5	5	0
		8	Алға қойылған міндеттерді орындау үшін топты жұмылдырады, көшбасшылық қасиеттер көрсетеді.	10	7,5	5	0
		9	Корытындыларды сауатты тұжырымдайды.	10	7,5	5	0

		10	Топпен және оқытушымен қарым-қатынаста коммуникативтік дағыларды көрсетеді.	10	7,5	5	0
--	--	----	---	----	-----	---	---

БӨЖ-ге арналған тексеру парагы

	Бақылау түрі	Бағалау	Бағалау критерийлері
1.	Презентация	Өте жақсы A (4,0; 95-100%); A - (3,67; 90-94%) бағаларына сәйкес келеді	Білім алушы презентацияны белгіленген мерзімде орындаиды. Презентацияны 20 слайдтан тұрады және ақпараттық, ғылыми деректерге сүйнеді. Слайдтар мазмұнды және қыска. Қорғау кезінде автор тақырып бойынша терең білімін көрсетеді. Талқылау кезінде және сұрақтарға жауап беруде нақты, дәлелді түрде жауап береді
		Жақсы B+ (3,33; 85-89%); B (3,0; 80-84%); B- (2,67; 75-79%); C+ (2,33; 70-74%); бағаларына сәйкес келеді	Білім алушы презентацияны белгіленген мерзімде орындаиды. Презентацияны 20 слайдтан тұрады және ақпараттық, ғылыми деректерге сүйнеді. Слайдтар мазмұнды және қыска. Қорғау кезінде автор тақырып бойынша терең білімін көрсетеді. Сұрақтарға жауап беру кезінде принципиалды емес қателер жібереді, оны өзі түзетеді.
		Қанағаттанарлық C (2,0; 65-69%); C- (1,67; 60-64%); D+ (1,0; 55-59%); D-(1,0; 50-54%) бағаларына сәйкес келеді	Білім алушы презентацияны белгіленген мерзімде орындаиды. Презентацияны 20 слайдтан тұрады және ақпараттық, ғылыми деректерге сүйнеді. Слайдтар қысқа және маңыздылығы толық ашылмаған. Сұрақтарға жауап беру кезінде қателіктер жібереді және талдай алмайды.
		Қанағаттанарлықсыз FX (0,5; 25-49%); F (0; 0-24%) бағаларына сәйкес келеді	Білім алушы презентацияны белгіленген мерзімде орынданамайды. . Презентацияны 20 слайдтан тұрады және ақпараттық, ғылыми деректерге сүйенбейді. Слайдтар тақырыптың мазмұнын толық ашпайды. Білім алушы қорғау кезінде сұрақтарға жауап беруде өрескел қателіктер жібереді. Тақырып толық ашылмады
2	Эссе	Өте жақсы A (4,0; 95-100%); A - (3,67; 90-94%) бағаларына сәйкес келеді	Білім алушы эссе тақырыбының өзектілігін түсініп, тақырыпқа қатысты сыни ой білдіреді, оны нақты аргументтермен дәлелдей біледі. Негізгі идеяға сәйкес ойдың логикалық реттілігін сақтайды. Эссе бойынша өз талдауының, сараптауының түйінін қорытындылап, шешім ұсынады.
		Жақсы B+ (3,33; 85-89%); B (3,0; 80-84%);	Білім алушы эссе тақырыбының өзектілігін түсініп, тақырыпқа қатысты сыни ой білдіреді, оны нақты аргументтермен дәлелдей біледі.

		B- (2,67; 75-79%); C+ (2,33; 70-74%); бағаларына сәйкес келеді	Эссе бойынша өз талдауының, сараптауының түйінін нақты қорытындылай алмайды.
		Қанағаттанарлық C (2,0; 65-69%); C- (1,67; 60-64%); D+ (1,0; 55-59%); D-(1,0; 50-54%) бағаларына сәйкес келеді	Білім алушы эссе тақырыбын түсініп, тақырыпқа қатысты сынни ой білдіреді, бірақ оны нақты аргументтермен дәлелдей алмайды.. Эссе бойынша өз талдауының, сараптауының түйінін нақты қорытындылай алмайды.
		Қанағаттанарлықсыз FX (0,5; 25-49%); F (0; 0-24%) бағаларына сәйкес келеді	Білім алушы эссе тақырыбын түсініп, тақырыпқа қатысты ойын толық білдіре алмайды. Эссе бойынша өз талдауының, сараптауының түйінін нақты қорытындылай алмайды.
3	Реферат	Өте жақсы A (4,0; 95-100%); A - (3,67; 90-94%) бағаларына сәйкес келеді	Реферат тиянақты орындалып және белгіленген мерзімде тапсырылды, өздігінен 10 беттен кем емес мәтін басты, 7 әдебиеттен кем емес. Реферат тақырыбына сәйкес схемалар, кестелер және суреттер келтірілген. Рефератты қорғау кезінде мәтінді оқымайды, әңгімелейді. Барлық қойылған сұрақтарға сенімді және қатесіз жауап береді.
		Жақсы B+ (3,33; 85-89%); B (3,0; 80-84%); B- (2,67; 75-79%); C+ (2,33; 70-74%); бағаларына сәйкес келеді	Реферат тиянақты орындалып және белгіленген мерзімде тапсырылды. Реферат тақырыбына сәйкес схемалар, кестелер және суреттер келтірілген. Рефератты қорғау кезінде мәтінді оқымайды, әңгімелейді. Сұрақтарға жауап беру кезінде принципиалды емес қателер жібереді.
		Қанағаттанарлық C (2,0; 65-69%); C- (1,67; 60-64%); D+ (1,0; 55-59%); D-(1,0; 50-54%) бағаларына сәйкес келеді	Реферат тиянақты орындалып және белгіленген мерзімде тапсырылды. Реферат тақырыбына сәйкес схемалар, кестелер және суреттер келтірілген. Қорғау кезінде ол қойылған сұрақтарға нашар бағдарланған. Өз тұжырымдарын жеткілікті түрде дәлелдеген жоқ.
		Қанағаттанарлықсыз FX (0,5; 25-49%); F (0; 0-24%) бағаларына сәйкес келеді	Реферат уақытында орындалмады. Мәселе аз қамтылған, мәселені талдау және өзіндік дәлелдеу жоқ, сұрақтарға жауап бермейді.
4	Жоба дайындау	Өте жақсы A (4,0; 95-100%); A - (3,67; 90-94%) бағаларына сәйкес келеді	Жоба мерзімінде орындалды, құрылым талаптарға толық сәйкес келеді. Жоба зерттелетін мәселені толығымен көрсетеді. Білім алушы проблемаға талдау жүргізді, өз тұжырымдарын дәлелдеді және осы мәселеге өзіндік талдау жасады. Иллюстрация

			<p>көрсетіледі. Мәселені қарастыру өте терен мазмұндық деңгейде құрылады. Жұмыс нақты құрылымға ие. Әдебиеттер тізімі, сілтемелер мен мазмұны дұрыс жасалған. Қорғау кезінде ол барлық сұрақтарға дұрыс жауап береді.</p>
		Жақсы B+ (3,33; 85-89%); B (3,0; 80-84%); B- (2,67; 75-79%); C+ (2,33; 70-74%); бағаларына сәйкес келеді	Жоба мерзімінде орындалды, құрылым талаптарға толық сәйкес келеді. Иллюстрация көрсетіледі. Жұмыста кейбір маңызды дәлелдер жоқ. Қорғау кезінде, сұрақтарға жауап беру кезінде қателіктер жібереді.
		Қанағаттанарлық C (2,0; 65-69%); C- (1,67; 60-64%); D+ (1,0; 55-59%); D-(1,0; 50-54%) бағаларына сәйкес келеді	Жоба мерзімінде орындалды, құрылым талаптарға толық сәйкес келеді. Иллюстрация көрсетіледі. Қорғау кезінде ол қойылған сұрақтарға толық жауап бермейді. Өз тұжырымдарын жеткілікті түрде дәлелдеген жоқ.
		Қанағаттанарлықсыз FX (0,5; 25-49%); F (0; 0-24%) бағаларына сәйкес келеді	Жоба мерзімінде орындалмайды. Ғылыми-зерттеу жобасын толық аша алмаған және алдына қойған мақсатты көрсетпейді. Жобада мәселені талдау және өзіндік дәлелдеу жоқ, сұрақтарға жауап бермейді. Жобаның өзектілігі ішінәра негізделген. Жұмыста сілтемелер жоқ.
5	Контент - талдау	Өте жақсы A (4,0; 95-100%); A - (3,67; 90-94%) бағаларына сәйкес келеді	Контент - талдау мерзімінде орындалды, құрылым талаптарға толық сәйкес келеді. Контент - талдау зерттелетін мәселені толығымен көрсетеді. Білім алушы проблемаға талдау жүргізді, өз тұжырымдарын дәлелдеді және осы мәселеге өзіндік талдау жасады. Иллюстрация көрсетіледі. Қорғау кезінде ол барлық сұрақтарға дұрыс жауап береді.
		Жақсы B+ (3,33; 85-89%); B (3,0; 80-84%); B- (2,67; 75-79%); C+ (2,33; 70-74%); бағаларына сәйкес келеді	Контент - талдау мерзімінде орындалды, құрылым талаптарға толық сәйкес келеді. Иллюстрация көрсетіледі. Жұмыста кейбір маңызды дәлелдер жоқ. Қорғау кезінде, сұрақтарға жауап беру кезінде қателіктер жібереді.
		Қанағаттанарлық C (2,0; 65-69%); C- (1,67; 60-64%); D+ (1,0; 55-59%); D-(1,0; 50-54%) бағаларына сәйкес келеді	Контент - талдау мерзімінде орындалды, құрылым талаптарға толық сәйкес келеді. Иллюстрация көрсетіледі. Қорғау кезінде ол қойылған сұрақтарға толық жауап бермейді. Өз тұжырымдарын жеткілікті түрде дәлелдеген жоқ.

		Қанағаттанарлықсыз FX (0,5; 25-49%); F (0; 0-24%) бағаларына сәйкес келеді	Мерзімінде орындалмайды. Мәселені талдау және өзіндік дәлелдеу жоқ, сұрақтарға жауап бермейді. Талдау өзектілігі ішінәра негізделген. Сұрақтарға жауап бермейді.
6	Салыстырмалы - талдау	Өте жақсы A (4,0; 95-100%); A - (3,67; 90-94%) бағаларына сәйкес келеді	Салыстырмалы - талдау мерзімінде орындалды, құрылым талаптарға толық сәйкес келеді. Контент - талдау зерттелетін мәселені толығымен көрсетеді. Білім алушы проблемаға талдау жүргізді, өз тұжырымдарын дәлелдеді және осы мәселеге өзіндік талдау жасады. Иллюстрация көрсетіледі. Қорғау кезінде ол барлық сұрақтарға дұрыс жауап береді.
		Жақсы B+ (3,33; 85-89%); B (3,0; 80-84%); B- (2,67; 75-79%); C+ (2,33; 70-74%); бағаларына сәйкес келеді	Салыстырмалы - талдау мерзімінде орындалды, құрылым талаптарға толық сәйкес келеді. Иллюстрация көрсетіледі. Жұмыста кейбір маңызды дәлелдер жоқ. Қорғау кезінде, сұрақтарға жауап беру кезінде қателіктер жібереді.
		Қанағаттанарлық C (2,0; 65-69%); C- (1,67; 60-64%); D+ (1,0; 55-59%); D-(1,0; 50-54%) бағаларына сәйкес келеді	Салыстырмалы - талдау мерзімінде орындалды, құрылым талаптарға толық сәйкес келеді. Иллюстрация көрсетіледі. Қорғау кезінде ол қойылған сұрақтарға толық жауап бермейді. Өз тұжырымдарын жеткілікті түрде дәлелдеген жоқ.
		Қанағаттанарлықсыз FX (0,5; 25-49%); F (0; 0-24%) бағаларына сәйкес келеді	Салыстырмалы - мерзімінде орындалмайды. Мәселені талдау және өзіндік дәлелдеу жоқ, сұрақтарға жауап бермейді. Талдау өзектілігі ішінәра негізделген. Сұрақтарға жауап бермейді.

Аралық аттестаттауға арналған тексеру парагы

1	Тест тапсырмалары жазбаша түрде	Өте жақсы	50 тест тапсырманың дұрыс жауаптары: 43-50
		Жақсы	50 тест тапсырманың дұрыс жауаптары: 33-42
		Қанағаттанарлық	50 тест тапсырманың дұрыс жауаптары: 20-32
		Қанағаттанарлықсыз	50 тест тапсырманың дұрыс жауаптары: 0-19
	Тест тапсырмаларын орындау	Өте жақсы	90-100% дұрыс жауаптар
		Жақсы	70-89% дұрыс жауаптар
		Қанағаттанарлық	50-69% дұрыс жауаптар
		Қанағаттанарлықсыз	50%-дан аз дұрыс жауаптар

Білімді бағалаудың көпбалдық жүйесі

Әріптік жүйемен бағалау	Баллдардың сандық эквиваленті	Пайыздық өлшем	Дәстүрлі жүйе бойынша бағалау
A	4,0	95-100 %	Өтежақсы
A-	3,67	90-94 %	
B+	3,33	85-89 %	Жақсы
B	3,0	80-84 %	
B-	2,67	75-79 %	Қанағаттанарлық
C+	2,33	70-74 %	
C	2,0	65-69 %	Қанағаттанарлықсыз
C-	1,67	60-64 %	
D+	1,33	55-59 %	Қанағаттанарлықсыз
D	1,0	50-54 %	
FX	0,5	25-49 %	Қанағаттанарлықсыз
F	0	0-24%	

11. Оқу ресурстары

Электрондық ресурстар, соның ішінде, бірақ оны меншектелмейді: мәліметтер базасы, анимациялық симуляторлар, кәсіби блогтар, веб-сайттар, басқа электронды анықтамалық материалдар (мысалы: видео, аудио, дайджест)	1. Электрондық кітапхана http://aknurpress.kz/login промо код SDN-28 2. ОҚМА Репозиторийі http://lib.ukma.kz/repository/ 3. Республикалық жоғары оқу орындары аралық электрондық кітапхана http://rmebrk.kz/ 4. «Aknurpress» сандық кітапхана https://aknurpress.kz/login 5. «Зан» нормативтік-құқықтық актілер базасы https://zan.kz/ru 6. «Параграф Медицина» ақпараттық жүйесі https://online.zakon.kz/Medicine/
Электрондық оқулықтар	http://aknurpress.kz/login промо код SDN-28 1. Основы научных исследований. Монография. А.С.Кадыров, И.А.Кадырова. Караганда 2018г.310 с. https://aknurpress.kz/reader/web/1316 2. Мемлекет пен құқықтың жалпы тарихы. Қазіргі заман. 2019ж. 142 бет. Идрисов К.З. https://aknurpress.kz/reader/web/2163 3. ҚР мемлекет және құқық теориясы. Оқулық. Маймақов F.Қ. 2019ж., 238 бет. https://aknurpress.kz/reader/web/1786 4. Н.К. Казманов. Құқық және экономика негіздерін оқыту әдістемесі : "Құқық және экономика негіздері" мамандығының студенттеріне арналған оқу-әдістемелік кешен. / Құраст. Н.К. Казманов. - Ақтөбе: С. Бейішев атындағы АУ-нің оқу-әдістемелік бөлімі, 2016. - 132 б http://rmebrk.kz/book/1163288 5. Экономикалық және құқықтық білім негіздері. Оқу құралы. 310 бет.Б.С.Битенова Б.С., Мағзуюва Л.К., Ахатова А.А., Карагожина Р.З. https://aknurpress.kz/reader/web/1308

<p>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</p> <p>«Қазақстан тарихы және әлеуметтік-қоғамдық пәндер» кафедрасы</p> <p>Күкіктық, экономикалық, экологиялық және ғылыми-білімдер» пәннің жұмыс оқу бағдарламасы</p>	<p>044-60/11- 35 беттің 28 беті</p>
---	---

6. Денсаулық сақтаудағы экономика және маркетинг. Төлебаев Ж.С., Сыздықова К.Ш., Мауkenova А.А., 2019. Aknurpress
<https://aknurpress.kz/login>
7. Макроэкономика. Есиркепова А.М. , 2017. Aknurpress
<https://aknurpress.kz/login>
8. Экономикалық теория. ОЖСБ-ға дайындық. Кестелі оқу құралы. В.Ж.Крымова, С.Н.Изеев, А.А. Мауkenova., Алматы 2017ж. 224 бет.<https://aknurpress.kz/reader/web/1814> .
9. Коршаған ортаға әсерді бағалау және экологиялық сараптама. Бимурзаева З.Е., Сарбасова Г.А. , 2020/
<https://aknurpress.kz/reader/web/2385>
10. Адам экологиясы. Алиханова Г.Б. , 2016/
<https://aknurpress.kz/reader/web/2335>
11. Әлеуметтік экология және тұрақты даму. Божбанов А.Ж., Сатбаева Г.С. , 2019/ <https://aknurpress.kz/reader/web/1193>
12. Экология және тұрақты даму Қабышева Ж.К., Мурзалимова А.К., Жексенаева А.Б. , 2019 / <https://aknurpress.kz/reader/web/2096>
13. Экология және тұрақты даму. Қоштаева С.К. , 2019 /
<https://aknurpress.kz/reader/web/2194> 20. Исламголова, С.М., Мажитова, Г.З. Адам экологиясы бойынша практикум: Учебно-методическое пособие. / Северо-Казахстанский государственный университет им. М.Козыбаева. - Петропавловск: ИПО СКГУ им. М. Козыбаева, 2016. - 1036.<http://rmebrk.kz/>
14. Ауельбекова, Алмагуль Калиевна. Биологиялық экология [Мәтін]: оқулық / А. Қ. Ауельбекова, Е. Қ. Кейкін. - 2-бас. - Қарағанды : Ақнұр баспасы, 2019. - 230 б. <http://elib.kaznu.kz/>
15. Заядан Б.Қ. Экологиялық биотехнология [Мәтін] : оқу құралы. - 2-бас. - Алматы : Ақнұр баспасы, 2019. - 312 б. <http://elib.kaznu.kz/>
16. Экология және тұрақты даму [Мәтін] : оқу құралы / Қ. Д. Абубакирова, Т. А. Базарбаева, А. Қ. Таныбаева және т. б.; әл-Фараби атын. ҚазҰУ. - Алматы : Қазақ ун-ті, 2016. - 271, [1] б. <http://elib.kaznu.kz/>
17. Жалпы экология атауларының түсіндірме сөздігі/ Құрастыруышылар : Әлібеков А.С., Тоқмолдаева С.С., Әлібеков .С.С. Алматы: Эверо, 2020 ж. 1446.
https://www.elib.kz/ru/search/read_book/855/
18. Оспанова Г.С., Бозшатаева Г.Т. Экология. 2-ші басылым. Оқулық. – Алматы, «Эверо», 2020. -3156.
https://www.elib.kz/ru/search/read_book/1795/
19. Кенесариев Ү.И. Экология және халық денсаулығы: медициналық жоғары оқу орындармен колледждерге арналған оқу құралы.– Алматы: Эверо, 2020. – 232 бет. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/852/

Арнайы бағдарламалар	IBM SPSS Statistics http://www.ibm.com.ru/products/spss-statistics
Журналдар (электронды журналдар)	http://aknurpress.kz/login промо код SDN-28 Скопус базасы https://www.scopus.com/home.uri Springer базасы https://link.springer.com/
Әдебиет	Негізгі: 1. Спандияров, Е. Ғылыми зерттеулер мен инновация негіздері [Мәтін] :

- оку құралы / Е. Спандияров. - Алматы : ЭСПИ, 2021. - 116 бет. с.
2. Қазақстан Республикасының мемлекет және құқық негіздері. 1 бөлім : оку құралы / құраст. А. Н. Ағыбаев. - Алматы : New book, 2022. - 338 бет.
3. Қазақстан Республикасының мемлекет және құқық негіздері. 2 бөлім : оку құралы / құраст. А. Н. Ағыбаев. - Алматы : New book, 2022. - 246 бет.
4. Қазақстан Республикасының мемлекеті мен құқығы негіздері. 1 кітап : /құраст. Е. Баянов. - Алматы : New book, 2022. - 384 бет.
5. Қазақстан Республикасының мемлекеті мен құқығы негіздері. 2 кітап : /құраст. Е. Баянов. - Алматы : New book, 2022. - 368 бет.
6. Газизова Н. С. Құқық негіздері : оку құралы / Н. С. Газизова. - Алматы : New book, 2022. - 256 бет.
7. Ибрағимов Ж. И. Құқық негіздері : оқу-әдістемелік кешен / Ж. И. Ибрағимов. - Алматы : New book, 2022. - 256 бет.
8. Альжанова, А. Н. Основы права учеб. пособие / А. Н. Альжанова, К. К. Райханова. -; Алматы : Эверо, 2014. - 134 с.
9. Қазақбаева Ж. Р. Құқық негіздері : оку құралы / Ж. Р. Қазақбаева. - Караганды : АҚНҮР, 2023. - 204 б.
10. Жанысбеков М.А. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениет негіздері: дәрістер кешені / КР денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрлігі. ОҚМФА. «Қазақстан тарихы және әлеуметтік-қоғамдық пәндері». - Шымкент: [б. и.], 2015. - 101 б.
11. Экономикалық және құқықтық білім негіздері: оку құралы / Б. С. Битенова, Л. К. Магзумова, А. А. Ахатова. - Қарағанды : АҚНҮР, 2019. - 310 бет
12. Таскымбаева, С. М. Основы экономической теории [Текст] : учеб.пособие / С. М. Таскымбаева, Ф. М. Каратаева. - Караганда : АҚНҮР, 2017. - 200 с
13. Куратко Д. Ф. Предпринимательство: теория, процесс, практика = Entrepreneurship theory, process, practice: учебник / Д. Ф. Куратко. - 10-е изд. - [б. м.]: Ұлттық аударма бюросы, 2019. - 514 стр.: (Рухани жаңғыру)
14. Жакенова С.Р., Магзумова Л.К., Битенова Б.С. Основы предпринимательства Ақнұр- 2021
15. Атикеева С.Н. Экология и устойчивое развитие. Учебное пособие. «Sky Systems» 2021
16. Нуржуманова Ж.М. Ашакаева Р. У. Нурмухамбетова А.Н. Әлеуметтік экология және тұрақты даму: оку құралы. "Sky Systems" 2019
16. Бекішев Қ.Б. Асанов Қ.Д. Экологияның рухани өрісі. - Эверо. 2014
17. Бейсенова, Р. Р. Экология және тұрақты даму: оқулық. - Алматы : Эверо, 2014. - 160 бет
18. Оспанова, Г. С. Экология: сұрақтар мен жауаптар оку құралы - Алматы : Эверо, 2014. - 208 бет

Қосымша:

1. Қазақстан білім зерттеушілерінің әдеп кодексі. 1-басылым. Нұр-Сұлтан / Білім беру саласындағы зерттеушілердің қазақстандық қоғамы, 2020. - 686.
2. 3. Шо Малcolm Н. Халықаралыққұқық. 1-кітап = International law : оқулық / Н.Шо. Малcolm ; Қаз. тіл ауд. О. Кенжебаев [жәнет.б.]. - 8-ші бас. - [б. м.] : Ұлттықаудармабюросы, 2019. - 584 бет. с. : (Рухани

жаңғыру)

3. ШоМалколм, Н. Халықаралыққұқық. 2-кітап [Мәтін] = International law : оқулық / Н.Шо. Малколм ; Қаз.тіл ауд. О. Кенжебаев [жәнет.б.]. - 8-ші бас. - Алматы : Ұлттықаудармабюросы, 2019. - 624 бет.с
4. Бусурманов Ж. Д.Адам құқықтарының Еуразиялық концепциясы : оқу күралы. - Алматы : New book, 2022. - 200 бет.
5. Медициналық құқық : оқулық / Ж. У. Тлембаева [және т.б.]. - Астана, 2023. - 214 б.
6. Медицинское право : учебник / Ж. У. Тлембаева [и др.] ; ред. Ж. У. Тлембаева. - Астана : Medet Group , 2023. - 218 с.
7. Дәүлетханова Ә.Ә. Медициналық сақтандырудың құқықтық негіздері. Оқу-әдістемелік құрал. 2023
8. Паркин, М. Микроэкономика [Мәтін] = Microeconomics :оқулық / М. Паркин ; ред. М. Ж. Сенгіrbай ; Қаз.тіл ауд. Т. Керимбек. - 13-ші бас. - Алматы : "Ұлттықаудармабюросы" қоғамдыққоры, 2020. - 548 б. С
9. Паркин, М. Макроэкономика [Мәтін] = Macroeconomics :оқулық / М. Паркин ; ред. М. Ж. Сенгіrbай ; Қаз.тіл ауд. У. Кенесбаева. - 13-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдыққоры, 2020. - 464 б.
10. Блак Джон Оксфорд экономика сөздігі [Мәтін] = A dictionary of economics / сөздік ; Н. Хашимзаде, М. Гарет. - 5th ed. - Нұр-Сұлтан : Ұлттықаудармабюросы, 2019. - 608 бет.с. : (РуханиЖаңғыру).
11. Шағын бизнестегі менеджмент: қосіп бастау және венчурді дамыту = Small Business Management: Launching & Growing Entrepreneurial Ventures : оқулық / Г. Лонгенекер [және т.б.] ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. А. Қуанышбекова. - 18-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдыққоры, 2020. - 704 б.
12. Нұрсейітов, Ш. Ш. Әлеуметтік экология және тұрақты даму] : қысқаша дәрістік курс. - Алматы : Эверо, 2014. - 80 бет
13. Нурсейитов Ш.Ш,Коршаған орта туралы ілім:қысқаша дәрістік курс- Эверо,2014

12. Пән саясаты ОБӨЖ/БӨЖ

Білім алушыларға қойылатын талаптар:

1. Білім алушылар күн сайын дәріс, тәжірибелік сабактар мен ОБӨЖ абақтарының кестесіне сәйкес тапсырмаларды орындауы тиіс.
- 2.Алдағы дәрістің тақырыбы туралы түсінікке ие болу, дәрістегі кері байланысқа дайын болу.
3. Білім алушылар талқылауға қатысуы, жеке және топтық тапсырмаларды орындауы, басқа да ресурстарды зерттеуі тиіс.
4. Білім алушылар тапсырмаларды тапсырудың соңғы күндерін қадағалауға тиіс.
- 5.Дәлелді себептерсіз сабактың барлық түрлерін өткізіп алмаңыз.
6. Бағдарламада көрсетілген кесте бойынша БӨЖ орындаңыз.
- 7.Білім алушылардың жазбаша жұмыстарының барлық түрлерін плагиатқа тексеруден өтеді.
- 8.Әрбір дәріс сабағын өткізіп алған кезде аралық бақылауды бағалау 1 баллға, әрбір ОБӨЖ сабағын өткізіп алған кезде БӨЖ бағасы 2 баллға тәмендейді.
- 9.Қорытынды рейтингті есептеу кезінде өткізіп алған дәрістер мен БӨЖ үшін айыппұл балдары шетелдік бақылау балдарынан шегеріледі.
10. Білім алушылар күн сайын дәріс, тәжірибелік сабактар мен ОБӨЖ кестесіне сәйкес тапсырмаларды орындауы, тапсырмаларды тапсырудың соңғы күндерін қадағалауы тиіс.

Айыптау шаралары:

Дәріс сабактарын себепсіз жіберген жағдайда, бір сабактың айыптау балы 1 балды құрайды, сонында аралық бақылаудың бағасынан шегеріледі. ОБӘЖ сабактарын себепсіз жіберген жағдайда, айып баллдары 2 балды құрайды, БӘЖ тапсырмалары бағаланғанда шегеріледі, оқу тәртібін (кешигү, ұялы телефон қолдану, сабакта әдепсізділік көрсету, кафедра мүлкін құрту) бұзуда 0,5 балл алынып тасталады. БӘЖ бағасы уақтылы қорғалмаған жағдайда 20% төмендейді, ал аралық бақылауға жеткізген жағдайда 50% төмендейді.

Марапаттау шаралары:

- оқу үдерісіне белсенді (олимпиада, СF3Ж, конференциялар) қатысуына пән бойынша 0,5 балл пәннің аралық бақылауына қосылады.

13.	Академияның моральдық-этикалық құндылықтарына негізделген академиялық саясат
13.1	П. Білім алушының ар-намыс кодексі
13.2	<p>Баға қою саясаты</p> <ol style="list-style-type: none"> Сабакта білімді бақылаудың бірнеше формалары қолданылады. Журналға орташа баға қойылады. Бақылау түрлерінің бірі бойынша (ағымдағы бақылау, №1 және/немесе №2 аралық бақылау) өту балын (50%) жинамаған студент пән бойынша емтиханға жіберілмейді Қорытынды рейтинг пән бойынша емтиханға жіберу 50 балдан (60%) кем болмауы тиіс, ол ағымдағы бақылаудың орташа бағасы (40%) + аралық бақылаудың орташа бағасы (20%) негізінде автоматты тұрде есептеледі. Аралық аттестаттау: тестілеу.

14.	Келісу, бекіту және қайта қаралу		
Кітапхана- ақпараттық орталығымен келісілген күні	Хаттама № 9 14.06.24	Кітапхана- ақпараттық орталығы басшысы	Қолы
«Қазақстан тарихы және қоғамдық пәндер» кафедрасында бекітілген күні	Хаттама №16 04.06.24	Р.И.Дарбичева	
«Гигиена және эпидемиология» кафедрасында бекітілген күні	Хаттама №11 10.06.24	Ж.О.Нұржанбаева	
«Әлеуметтік гуманитарлық пәндер» кафедрасында бекітілген күні	Хаттама №11 10.06.24	Кафедра менгерушісі	
«Гигиена және эпидемиология» кафедрасында бекітілген күні	Хаттама №	Ш.А.Аширов	
		П.Д.Утепов	

«Жалпы білім пәндер» АҚ мақұлданған күні	Хаттама №	АҚ төрайымы	
		Ж.О.Нұржанбаева	
«Стоматология» ББ АҚ мақұлданған күні	Хаттама №	ББ АҚ төрайымы	
		Л.О.Кенбаева	
Қайта қарau күні	Хаттама № ____	Кафедра менгерушісі	
		Ж.О.Нұржанбаева	
Қайта қарau күні	Хаттама № ____	Кафедра менгерушісі	
		Ш.А.Аширов	
Қайта қарau күні	Хаттама № ____	Кафедра менгерушісі	
		П.Д.Утепов	
«Жалпы білім пәндер» АҚ қайта қарau күні	Хаттама №	АҚ төрайымы	
		Ж.О.Нұржанбаева	
ББ АҚ қайта қарau күні	Хаттама № ____	ББ АҚ төрайымы	
		Л.О.Кенбаева	

**2024– 2025 о.ж. «Құқықтық, экономикалық, экологиялық және ғылыми-білімдер»
пәннің жұмыс оқу бағдарламасының басқа тиісті пәндермен оқытуды келісу хаттамасы
«6B10117- Стоматология» Білім беру бағдарламасы**

Келісу пәндері	Оқу материалының мазмұнын көрсетілген реті бойынша өзгерту туралы ұсыныс	Келісімге қатысушы кафедраның хаттамасы № айы, күні
1	2	3
Реквизиттен кейінгі: 1. Қазақстан тарихы	<p>Қазақстан тарихы пәнінде әр түрлі бөлімдердің берілу кезектілігін мақұлдау. Дәріс окуда және тәжірбиелік сабактарда келесі сұрақтарға ерекше көңіл бөлуі тиіс:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасының мемлекеттік құрылымының қалыптасуы. 2. Қазақстан Республикасының рәміздерін бекіту: ту, елтаңба, әнұран. 3. Нарықтық экономикаға өту, жекеменшік институттардың орнығы және отандық бизнес негізінің қалануы. 4. Жаңа экономикалық жүйені қалыптастырудың қыыншылықтар мен кемшіліктер. Ұлттық валютаның енгізуі. 5. Қазіргі кезеңде Қазақстан экономикасын реформалау бағыттары. 6. Қазақстан Республикасы және халықаралық ұйымдар. 7. Қазақстанның әлемдік және аймақтық экономикалық қауіпсіздік проблемалары. 	№16 04.06.24
2.Философия	<p>«Құқықтық, экономикалық, экологиялық және ғылыми-білімдер» пәні бойынша оқу материалының тәртібі мен мазмұнын мақұлдау. «Философия» пәнін оқыту барысында келесі сұрақтарға мән берілуі керек:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Этикалық нормалар және құқықтық нормалар. Адам құқығы. 2. Философия тарихындағы бостандық түсінігі. 3. Құқықтың дүниетанымдық құқығы. 4. Жаһанданудың қазіргі тенденциялары. 5. Жаһандық мәселелерді шешудегі халықаралық ынтымақтастық. 6. Қазіргі Қазақстандағы жаңғыру үдерісі: әлеуметтік-саяси, экономикалық қырлары. 	№16 04.06.24 № 11 10.06.24
3.Психология және мәдениеттану	<p>«Құқықтық, экономикалық, экологиялық және ғылыми-білімдер» курсында құқықтың пайда болуы, оның белгілері мен қайнар көздері туралы сұрақтар оқытылады. Осы тақырып бойынша білімді тереңдепту «Психология және мәдениеттану» келесі мәселелерді оқу барысында жоспарланады:</p>	№16 04.06.24

	<p>1.Мәдениеттің түрлері: миф, өнер, дін, мораль, философия, құқық, саясат, ғылым, техника.</p> <p>2.Әлеуметтік-мәдени құндылықтар жүйесіндегі құқық.</p> <p>3.«ҚР Мәдениет туралы Заңы».</p>	
4. Әлеуметтану және саясаттану	<p>«Құқықтық, экономикалық, экологиялық және ғылыми-білімдер» пәнінде дәріс және тәжірбиелік сабактарында талқыланатын келесі сұрақтар</p> <p>«Әлеуметтану және саясаттану» пәнінде</p> <p>терендетіп оқытылады:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Саясат және құқық. 2.Егеменді Қазақстанның мемлекеттік билігі. 3. Цифрлық Қазақстан. 4.Қазақстандағы жұмыссыздықты талдау және оны қысқартудың бағыттары. 5.Қазақстан халқының өмір сұру деңгейін жоғарылатуға бағытталған мемлекеттің саясаты(стратификация). 6. Халықаралық еңбек бөлінісі және елдің бәсекелестік қабілеттілігі. 7. Әлемдік интеграциялық үдерістер мен халықаралық экономикалық үйымдарға Қазақстанның қатысуы. 	<p>№16 04.06.24 № 11 10.06.24</p>

«Қазақстан тарихы және қоғамдық

пәндер» кафедрасының менгерушісі:

Нуржанбаева Ж.О.

«Әлеуметтік - гуманитарлық

пәндер» кафедрасының менгерушісі:

Аширов Ш.А.